

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

پروگرام ماستری تفسیر و حدیث

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

معیّنیت امور علمی

زهرة التفاسیر، ترجمه، تخریج و تحقیق از
آیت ۴۴ سوره البقره تا آیت ۷۱

(رساله ماستری)

محصل: محمد نادر

استاد رهنما: دکتور فصیح الله "عبدالباقی"

سال: 1401 هـ. ش - 1444 هـ. ق

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

پروگرام ماستری تفسیر و حدیث

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

زهرة التفاسیر، ترجمه، تخریج و تحقیق از

آیت ۴۴ سوره البقره تا آیت ۷۱

(رساله ماستری)

محصل: محمد نادر

استاد رهنما: دکتور فصیح الله "عبدالباقی"

سال: 1401 هـ. ش - 1444 هـ. ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

دیارتمنت تفسیر و حدیث

پورد ماستری

تصدیق نامه

محترم محمد نادر ولد قاری محمد نسیم ID: SH-MST-s1400-820 محصل نور هفتم تفسیر و حدیث ۵ رساله ماستری خویش را زیر عنوان: زهرة التفسیر ترجمه، تحقیق و تخریج سوره البقره از آیت 44-71 په روز پنجشنبه تاریخ ۱۳۰۴/۱۳/۱۴ هـ ش موفقانه دفاع نمود، و به اساس بررسی هیات تحکیم مستحق ۷۵ (نمره په سند) خاندان ابراهیم (نمره په حروف) گرځولید. موفقیت شان را از الله متعال خواهانیم.

اعضای هیات تحکیم:

ردیف	نام استاد	عضویت	امضاء
۱	استاد شکرالله مخلص	عضو هیات	
۲	دکتور محمد عارف عطانی	عضو هیات	
۳	دکتور فصیح الله عبدالباقي	استاد رهنما و رئیس جلسه دفاع	

معاون علمی

امر پورد ماستری

خلاصه موضوع

امام ابو زهره محمد بن احمد بن مصطفی عالم و دانشمند بلند آوازه جهان اسلامی و بخصوص سرزمین مصر و یکی از علمای متبحر علم فقه و اصول فقه، تفسیر و علوم قرآن، خطیب چیره دست، اصولی و مجتهدان عصر خویش و تعلیم یافته مدرسه قضای شرعی و استاد کلیه اصول دین در برنامه مافوق لیسانس، عضو مجلس اعلای بحوث علمیة کلیه حقوق جامعه قاهره عضو مجمع بحوث اسلامی ازهر، عضو مجلس اعلی فنون و اداب و استاد دانشکده معاملات و اداره جامعه ازهر است، امام ابوزهره دانشمند قلم بدست و نویسنده توانای بود آنها از خود حدود (۴۲) اثر علمی به جا گذاشتند و یکی از خدمات ارزنده او تفسیر زهره التفسیر است در اواخر عمر شان تصمیم گرفتند تا خدمتی را پیرامون این کتاب هدایت انجام دهند، به همین منظور مؤلف رحمه الله با هدف بلند پروازانه آغاز به تالیف این تفسیر نمودند اما متأسفانه فرصت یاری نکرد و قتیکه به آیه ۷۳ سوره نمل رسیدند داعی اجل را لبیک گویند، امام ابوزهره مفسر بزرگ نویسنده چیره دست در این تفاسیر مفاهیم علمی را به گونه درست در روشنی معیارهای علمی و اکادمیک و با در نظر داشت اصول تفسیر چون تفسیر قرآن بالقرآن، تفسیر قرآن به حدیث تفسیر قرآن به اقوال صحابه و سلف امت و رعایت قواعد علم لغت، صرف و نحو بلاغت و... مطابق مستجدات امروزی تفسیر و تحلیل نموده و مشکلات عصر خویش را حل نمودند بخاطر خدمتگذاری به قرآن کریم ترجمه این تفسیر به زبانهای متداول منطقه لازم و ضروری است. نظر به اهمیت علمی تفسیرها پوهنتون سلام تصمیم گرفت تا این تفسیر به زبان دری برگردان شود از همین رو این تفسیر را جهت ترجمه درست و برابر با معیاریهای علمی برای محصلان برنامه ماستری دپارتمنت تفسیر و حدیث به قسمت های مختلف تحت اشراف استاد علمی و مسلکی توزیع نموده اند، اینکه ترجمه، تخریح و تحقیق زهره التفسیر از آیت ۴۴ - ۷۱ سوره بقره برای بنده سپرده شده بود، بنده در حد توان پیرامون آیات فوق ترجمه، تحقیق و تخریح نمودم.

فهرست مطالب

مقدمه	.....	Error! Bookmark not defined.
بیان مسأله و ضرورت تحقیق :	.....	Error! Bookmark not defined.
اهمیت موضوع :	.....	Error! Bookmark not defined.
اسباب اختیار موضوع :	.....	Error! Bookmark not defined.
اهداف تحقیق:	.....	Error! Bookmark not defined.
پیشینه تحقیق:	.....	Error! Bookmark not defined.
سوالات تحقیق	.....	Error! Bookmark not defined.
روش تحقیق :	.....	Error! Bookmark not defined.
خطه بحث و طرح پلان تحقیق :	.....	Error! Bookmark not defined.

مقطع اول

نمونه ای از سوء اخلاق یهود

ترجمه ، تحقیق ، و تخریح آیات ۴۴ - ۴۸	.....	Error! Bookmark not defined.
متن زهرة التفاسیر در آیات این مقطع	.....	Error! Bookmark not defined.
ترجمه زهرة التفاسیر در آیات این مقطع	.....	Error! Bookmark not defined.

مقطع دوم

نعمت های ده گانه ای الله تعالی بر یهود

ترجمه ، تخریح ، و تحقیق سوره بقره از آیت ۴۹ - ۵۳	.....	Error! Bookmark not defined.
متن زهرة التفاسیر در آیات این مقطع	.....	Error! Bookmark not defined.
ترجمه زهرة التفاسیر در آیات این مقطع	.....	Error! Bookmark not defined.

مقطع سوم

از گوساله پرستی تا سزای آسمانی

ترجمه ، تحقیق و تخریح سوره بقره از آیت ۵۴ - ۵۷	.....	Error! Bookmark not defined.
متن زهرة التفاسیر در آیات این مقطع	.....	Error! Bookmark not defined.
ترجمه زهرة التفاسیر در آیات این مقطع	.....	Error! Bookmark not defined.

مقطع چهارم

آمدن بنی اسرائیل به شهر و ناسپاسی ایشان

ترجمه ، تحقیق و تخریح سوره بقره آیت ۵۸ - ۵۹	.....	Error! Bookmark not defined.
---	-------	------------------------------

متن زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**
ترجمه زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**

مقطع پنجم

جاری شدن دوازده چشمه برای بنی اسرائیل و ناسپاسی ایشان

ترجمه ، تحقیق و تخریح سوره بقره از آیت ۶۰ - ۶۱ .... **Error! Bookmark not defined.**
متن زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**
ترجمه زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**

مقطع ششم

مردم همه پیش الله مساوی اند در صورت ایمان پاداش شان میدهد

ترجمه ، تحقیق و تخریح سوره بقره آیات ۶۲ - ۶۴ .... **Error! Bookmark not defined.**
متن زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**
ترجمه زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**

مقطع هفتم

تجاوز بنی اسرائیل در روز شنبه

ترجمه ، تحقیق و تخریح سوره بقره آیت ۶۵ - ۷۱ .... **Error! Bookmark not defined.**
متن زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**
ترجمه زهرة التفاسير در آیات این مقطع. .... **Error! Bookmark not defined.**
تجاوز شان در روز شنبه : .... **Error! Bookmark not defined.**
مدافعه شان در قتل نفس : .... **Error! Bookmark not defined.**
نتیجه گیری ..... **Error! Bookmark not defined.**
پیشنهادات 10
فهرست آیات قرآن کریم. .... **Error! Bookmark not defined.**
فهرست احادیث ..... **Error! Bookmark not defined.**
فهرست اعلام ..... **Error! Bookmark not defined.**
فهرست منابع و مأخذ 11

نتیجه گیری

ترجمه و تحقیق پیرامون کتاب امام ابوزهره نیز از اهمیت خاصی برخوردار است در حین حال که این تفسیر به پایه تکمیل قدم نگذاشته است اما بسا جای بلندی در میان مفسرین و تفاسیر هم قطار معاصرینش بدست آورده است؛ زیرا امام ابوزهره از علمای معروف و سرشناس معاصرین است و کتابش نیز معاصر وی خوب قضایای کنونی جهان را درک نموده و تفسیر به رشته تحریر درآورده است. این بحث تحقیقی بحیث پایان نامه فوق لیسانس در رشته ماستری در ترجمه و تحقیق قسمت از "زهرة التفاسیر" موضوع منتخب برای تحقیق کننده از طرف بورد ماستری پوهنتون سلام بوده که بعد از تصویب خطه بحث در مطابقت به آن با شیوه تصویب شده بررسی شده است. از خلال بحث روی موضوع به مجموعه ی از نتایج دست یافتیم که مهمترین آنها قرار ذیل اند :

قرآن کریم یگانه وسیله رسیدن به فلاح و رستگاری انسانها در دنیا و آخرت بوده و وسیله رابطه بنده مؤمن با آفریدگارش میباشد. قرآن کریم مخالفان و موافقان دین اسلام را که دین آخری و پسندیده الله متعال است معرفی نموده است.

با ترجمه و تفسیر قرآن کریم به هر زبان مفهوم ایمان به قرآن و باور به دین اسلام به اهل آن زبان توضیح میشود. علم تفسیر وسیله معرفت اسرار قرآن کریم بوده و قرآن کریم از زمان رسول الله صلی الله علیه وسلم تا الحال به شیوه های خاص علمی تفسیر شده است.

ترجمه قرآن کریم و ترجمه تفاسیری که به زبان عربی در عصرهای علمی توسط علماء متبحر و با تقوا نوشته شده است یک ضرورت بوده و از مسؤلیت های مراکز علمی به حساب میرود.

زهرة التفاسیر که توسط شیخ ابوزهره عالم مصری نوشته شده یکی از تفاسیر معاصر در قرآن کریم بوده که قرآن کریم را در مطابقت به قضای عصر جدید تفسیر نموده است که ترجمه آن به زبان های دیگر نیز از ضرورت های این عصر میباشد.

سوره البقره از لحاظ معرفی مخالفان و شیوه های دعوی برای مسلمان و دعوتگران امت از مهترین سوره های قرآن کریم بوده تفسیر و تحقیق در پیرامون آن مهم میباشد.

ترجمه و تفسیر سوره های قرآن کریم به هر زبان و بیان احکام و اهداف سوره ها مطالعه کننده ها را بر فهم دقیق آیات قرآنی کمک مینماید.

سوره بقره اطلاع داده است که مسلمانان در هیچ عصر وزمانی توقع ایمان و دلجویی از یهودیان را نداشته باشند زیرا آنان مردم خواهش پرست بوده کتاب آسمانی را بعد از دانستن آن مطابق خواهش شان تبدیل و تحریف نمودند.

در سوره بقره اطلاع داده شده است که مشرکین چگونه از خداوند متعال انکار میکنند با وجود که ایشان مرده بودند الله متعال ایشان را زنده ساختند باز میمیراند و باز زنده میکند ، این همه دلایل کافی است که ایشان الله متعال را بپذیرند .

در سوره بقره از قدرت های متعددی الله متعال تذکر به عمل آمده تا منکرین در آن بیندیشن و از کفر خود برگردند .

در سوره بقره از خلقت آدم علیه السلام تذکر به عمل آمده و اینکه ملائکه ها از تقدیس و تسبیح ایشان نسبت به الله متعال ذکر نمود گویا مخلوق جدید ممکن فساد برپا کند ، در ضمن اینکه الله متعال برای آدم علیه سلام تعلیم داد ذکر شده است ، بعد از اینکه علمیت آدم علیه السلام به ملائکه ها معلوم شد ایشان انقیاد خود را به تمام معنی به الله متعال اعلان کردند .

در سوره بقره اطلاع داده شده که ابلیس از فرمان الله متعال تمرد که باعث راندند اش از رحمت الله متعال شد و این توصیه برای تمام بنده گان الله متعال است که فرامین الله متعال را بدون چون و چرا قبول نموده به آن عمل نمایند .

در سوره بقره اطلاع داده شده که شیطان چگونه آدم علیه السلام و زوجه اش را فریب داد و مورد عتاب الله متعال قرار گرفتند این خود نصیحت است که شیطان دشمن ابدی و ازلی انسانها است نباید در مقابل اش بی توجه باشیم چون شیطان هر ایسگاه کوشش میکند تا بندگان الله متعال را از صراط المستقیم منحرف سازد .

در سوره بقره اطلاع داده شده است که یهودیان به هدف فریب دادن مسلمانان در نزد آنان ادعای ایمان میکنند و در خلوت یکدیگر را توصیه میکنند نباید واقیعت های را که میداند برای مسلمانان باز گونمایند .

در سوره بقره اطلاع داده شده است که قوم بنی اسرائیل اعم از یهود و نصاری کتاب های آسمانی چون تورات و انجیل را مطابق میل خود تحریف نموده اند . همچنان از نعمت های که برایشان از طرف الله متعال شده تذکر به عمل آمده .

پیشنهادات

بعد از ترجمه ، تخریح و تحقیق و بررسی مقاطع تعیین شده زهرة التفاسیر ، تفسیر مذکور را بهترین تفسیر در نوع خودش یافتم بنابراین برای اداره محترم پوهنتون و محصلان بخش ماستری پیشنهاد می نمایم:

۱ - برای بورد محترم ماستری پوهنتون سلام پیشنهاد می نمایم، برای تحقیق و بررسی دقیق و علمی یک طرح واحد برای محصلان ترتیب نمایند ، تا در روشنی آن تمام محصلان پایان تیزس های خویش را ترتیب دهند، و در آینده از جمع آن تیزس ها بتوانند تفسیر زهره التفاسیر را به زبان های ملی چاپ نمایند.

۲ - برای بورد محترم ماستری پیشنهاد می نمایم تا سیمینار علمی پیرامون روش تحقیق و تخریح این تفسیر برای محصلان بخش ماستری برگزار نمایند تا مقاطع تعیین شده به گونه علمی ترجمه ، تخریح و تحقیق گردد.

۳ - برای محصلان دوره ماستری پیشنهاد می نمایم ، در صورتیکه به زبان عربی بلدیت کامل نداشته باشند ، نباید تفسیر زة التفاسیر را به عنوان رساله ماستری انتخاب نمایند، زیرا نمی توانند حق موضوع را ادا نموده و از عهده ی آن فایق به در آیند.

۴ - همچنان برای محصلان بورد ماستری پیشنهاد می نمایم ، آنعده محصلان که شایق ترجمه ، تخریح و تحقیق زهرة التفاسیر هستند ، باید بعد از تهیه طرح واحد از سوی بورد ماستری این محصلان هماهنگ باهم به پیش بروند تا بتوانند به گونه منظم و یک روش واحد تفسیر هذا را ترجمه ، تخریح و تحقیق نمایند در غیر آن روش های پراکنده نمی تواند سود به جامعه بیاورد.

برای اداره محترم بورد ماستری پیشنهاد می نمایم ، تفسیر ابوزهره رحمه الله تاهنوز تکمیل نگردیده است ، برای حل آن با تفاهم به اداره محترم پوهنتون الازهر چاره بجویند تا این خلای بزرگ علمی پوره شود .

فهرست منابع ومآخذ

قرآن كريم .

١ - ابن كثير ، اسماعيل بن عمر بن كثير (١٤٢٠ هـ - ١٩٩٩ م) تفسير القرآن العظيم ، الناشر: دار طيبة للنشر والتوزيع .

٢ - ابن حاتم ، ابو محمد عبدالرحمن بن محمد ، (١٤١٩ هـ) تفسير القرآن العظيم لابن ابى حاتم ، الناشر: مكتبة نزار مصطفى الباز ، السعودى ، ط ٣ .

٣ - ابن عساکر، على بن حسن ابن عساکر الشافعى الدمشقى (١٩٩٥م) تاريخ دمشق ، الناشر: دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع .

٤ - ابن يعیش ، يعیش بن على بن يعیش (١٤٢٢ هـ - ٢٠٠١ م) شرح المفصل للزمخشري ، الناشر: دار الكتب العلمية بيروت لبنان .

٥ - الاصفهاني ، الحسين بن محمد (١٣١٢ هـ) ، مقاييس اللغة ، ناشر: دار القلم ، الدار الشامية - دمشق بيروت ، ط ١ .

٦ - بخارى ، محمد بن اسمعيل بن ابراهيم (١٤٢٩ هـ - ٢٠٠٨ م) ، صحيح بخارى ، الناشر : دار الكتاب العربى ، بيروت .

٧ - البيهقى ، ابوبكر احمد بن الحسين بن على ، (١٣٤٤ هـ) ، السنن الكبرى ، الناشر : مجلس دائرة المعارف النظامية ، ط ١ .

٨ - الترمذى ، محمد بن عيسى الترمذى ، (١٤٢٨ هـ - ٢٠٠٧ م) الجامع الصحيح سنن الترمذى ، الناشر: دار احياء التراث العربى ، بيروت .

٩ - تبريزى ، ابى عبدالله محمد بن عبدالله الخطيب (١٩٨٥ م) ، مشكوة المصابيح ، الناشر : مكتب الاسلامى ، بيروت ، ط ٣ .

١٠ - جامى ، نور الدين عبدالرحمن جامى (١٤٢٢ هـ - ٢٠٠١ م) ، فوائد ضيائيه مشهور به شرح ملا جامى ، الناشر : امير حمزه كتب خانه كويته پاكستان ، ط ٣ .

١١ - حسن بن اسماعيل بن عبدالرازق ، (٢٠٠٦ م) ، البلاغة الصافية فى المعانى والبيان والبدیع الناشر : دار الكتاب العربى ، بيروت .

- ١٢ - خالد عبدالعزيز (١٤٤٠ هـ - ٢٠١٩ م) النحو التطبيقي ، الناشر: دار اللؤلؤة ، قاهره ، ط ٣ .
- ١٣ - الخازن ، علاء الدين علي بن محمد الشهير بالخازن ، (١٣٩٩ هـ - ١٩٧٩ م) ، التأويل فى معانى التنزيل ، الناشر : دار الفكر ، بيروت ، لبنان .
- ١٤ - الذهبى ، الحافظ شمس الدين محمد بن احمد الذهبى (١٤٢٧ هـ - ٢٠٠٦ م) سير اعلام النبلاء . الناشر : دار الحديث - القاهره .
- ١٥ - الرازى ، ابو عبدالله محمد بن عمر الرازى ، (١٤٢٠ هـ) مفاتيح الغيب = التفسير الكبير ، الناشر: دار احياء التراث العربى - بيروت ، ، ط ٣ .
- ١٦ - زمخشري ، ابوالقاسم محمود بن عمرو ، (١٤٢٢ هـ) ، شرح المفصل للزمخشري ، الناشر: مكتبه دارالكتب العلمية بيروت لبنان ، ط ١ .
- ١٧ - سيوطى ، جلال الدين عبدالرحمن بن ابى بكر (١٤٠١ هـ - ١٩٨١ م) الاكليل فى استنباط التنزيل الناشر: دارالكتب العلمية ، بيروت ، ط ١ .
- ١٨ - السامرائى ، فاضل صالح ، (١٤٢٠ هـ - ٢٠٠٠ م) كتاب معانى النحو الناشر: مكتبة دارالفكر للطباعة والنشر والتوزيع ، اردن .
- ١٩ - السعدى ، عبدالرحمن بن ناصر (١٤٢٠ هـ - ٢٠٠٠ م) تيسير الكريم الرحمن فى تفسير كلام المنان ، الناشر، مؤسسة الرسالة . ط ١ .
- ٢٠ - الشئون الاسلامية وزارت اوقاف - كويت - (١٤٤٤ هـ - ١٩٨٣ م) الموسوعة الفقهية ، الناشر: ذات السلاسل - كويت ، ط ٢ .
- ٢١ - الشيبانى ، ابو عبدالله احمد بن محمد بن حنبل ، (١٤٢١ هـ - ٢٠٠١ م) مسند الامام احمد بن حنبل ، الناشر: مؤسسة الرسالة .
- ٢٢ - الصنعانى ، ابوبكر عبدالرزاق بن همان الصنعانى ، (١٤١٩ هـ) تفسير عبدالرزاق ، الناشر : مكتبه دارالكتب العلميه بيروت .
- ٢٣ - طبرى ، ابوجعفر محمد بن جرير طبرى (١٤٢٢ هـ - ٢٠٠١ م) ، الناشر: مكتبه دار هجر للطباعة والنشر والتوزيع والاعلان ، القاهره مصر .

- ٢٤ - الطوال ، يونس عبد الرب فاضل الطلول (٢٠١٣ م) ، خلق حواء عليها السلام في ضوء النصوص الشرعية" ، الناشر: مكتبة الإيمان، ط ١ .
- ٢٥ - عبدالشكور معلم عبدالفرح ، (٢٠٢١ م - ١٤٤٣ هـ ش) البلاغة الميسرة ، الناشر: مكتبة السنة للنشر والتوزيع والطباعة ، ط ٢ .
- ٢٦ - العتيبي ، عمر بن سليمان بن عبد الله الأشقر ، (١٤٠٤ هـ - ١٩٨٤ م) ، عالم الجن والشياطين ، الناشر: مكتبة الفلاح ، الكويت ، ط ٤ .
- ٢٧ - عبدالله بن عبدالرحمن ، (٢٠١٢ م) توضيح الاحكام شرح بلوغ المرام ، الناشر: المكتبة التوقيفية - القاهرة ، ط ٣ .
- ٢٨ - عبدالإله ابن عبدالله ابن علي جابر ، (١٤٤٢ هـ) ، قصة الحياة ، الناشر : الناشر: مكتبة السنة للنشر والتوزيع والطباعة .
- ٢٩ - قشيري ابي الحسن مسلم بن حجاج (١٤٢٨ هـ ٢٠٠٧ م) ، صحيح مسلم ، الناشر : دارالندا الجديد ، قاهره .
- ٣٠ - قرطبي ، ابو عبدالله محمد بن احمد (١٣٨٤ هـ ١٩٦٤ م) الجامع لاحكام القرآن ، الناشر : دارالكتب المصرية ، القاهرة ، ط ٢ .
- ٣١ - مصطفى ديب البغاء ، محيي الدين ديب ، (١٤١٨ هـ ١٩٩٨ م) ، الواضح فى علوم القرآن ، الناشر: دارالكتب الطيب ، دمشق ، ط ٢ .
- ٣٢ - مصطفى ، ابراهيم احمد حسين (١٣٩٢ هـ) : المعجم الوسيط ، الناشر : دارالدعوة ، القاهرة ، ط ٢
- ٣٣ - مجموعة من الباحثين باشراف الشيخ غلوى بن عبدالقادر السقاف ، (١٤٣٣ هـ ش) موسوعة الفرق المنتسبة للاسلام ، الناشر : موقع الدرر السنوية .
- ٣٤ - معلوف لويس (١٣٨٥ هـ ش) ، المنجد ، الناشر : انتشارات اسلام - تهران ، ط ٦ .

بخاطر دسترسى به متن كامل اين تحقيق مراجعه شود به:

پوهنتون سلام، کتابخانه مرکزی چهار راهی گل سرخ، سرک کلوله پشته

و یا هم به ایمیل آدرس ذیل تماس گرفته شود:

salamresearchcentre@salam.edu.af